

AUDIITORKOGU KVALITEEDIKONTROLLI KORD

1. peatükk. Üldsätted

§ 1. Korra kehtestamise alus

(1) Käesolev kvaliteedikontrolli kord (edaspidi *kord*) on kinnitatud audiitortegevuse seaduse (edaspidi AudS) § 124 lõike 1 punkti 3 ja § 136 lõike 5 alusel audiitortegevuse järelevalve nõukogu (edaspidi *järelevalvenõukogu* või *AJN*) poolt 14. juuni 2011.a. otsusega.

(2) Korra väljatöötamisel on aluseks võetud Euroopa Komisjoni 6. mai 2008 soovitus avaliku huvi üksusi auditeerivate vannutatud audiitorite ja audiitorühingute töö välise kvaliteeditagamise kohta.

(3) Kord on muudetud järelevalvenõukogu 16.05.2017 otsusega.

§ 2. Korra eesmärk

Korra eesmärgiks on kehtestada AudS § 136 lõikes 2 nimetatud isikute suhtes teostatava kvaliteedikontrolli kord.

§ 3. Korra reguleerimisala

(1) Käesolev kord reguleerib:

- 1) korralist ja erakorralist kvaliteedikontrolli;
- 2) AudS § 136 lõikes 2 nimetatud isikute hulgast valimi koostamist ja nende suhtes kvaliteedikontrolli läbiviimist AudS-is sätestatud ulatuses.

(2) Korras täpsustatakse kutseühendusesisese kvaliteedikontrolli protseduure ja Audiitorkogu juhatuse (edaspidi juhatus) AudS § 115 lõike 2 punktis 3 sätestatud pädevust järelevalve alal. Kvaliteedikontrolli korraldamise eest vastavalt käesolevas korras ja AudS-is sätestatule vastutab juhatus.

(3) Kord ei piira ega muuda seadusest tulenevat järelevalvenõukogu pädevust, sealhulgas AudS §-s 132 sätestatud.

(4) Järelevalvenõukogu poolt uurimise raames kvaliteedikontrolli tegemisel on järelevalvenõukogul õigus, kuid mitte kohustus, lähtuda käesolevas korras sätestatud põhimõtetest.

(5) Järelevalvenõukogu ja Avaliku Huvi Üksuste Arvestusalase Järelevalve Nõukogu (PCAOB) või teiste pädevate asutustega korraldatavate ühisinspeksioonide raames kvaliteedikontrolli tegemisel juhindutakse pädevate asutuste eesmärkidest, pädevusest, rahvusvahelist tavast, samuti Euroopa Komisjoni soovitustest ja juhistest.

(6) Erakorralise kvaliteedikontrolli tegemisel lähtutakse käesolevast korrast ulatuses, mis see pole vastuolus erakorralise kvaliteedikontrolli eesmärkide ega läbiviimise asjaoludega.

(7) Kui kehtiv seadus sätestab käesolevast korrast erinevad kohustused või tähtajad, lähtutakse vastavas osas seaduses sätestatust.

[Lisatud AJN-i 16.05.2017 otsusega]

§ 4. Korra jõustumine

(1) Käesolev kord jõustub 15. juunil 2011.

(2) Käesoleva korra muudatused jõustuvad alates 19.05.2017.

[Lisatud AJN-i 16.05.2017 otsusega]

§ 5. Kvaliteedikontrolli objekt

Kvaliteedikontrolli objektiks on AudS § 136 lõikes 2 nimetatud isikute poolt kontrolliperioodil osutatud audiitorteenus, mis tegevusaruande ja läbipaistvusaruande koostamise, esitamise ja avaldamise korra kohaselt tuleb tegevusaruandes kajastada, ning audiitorettevõtja kohustused seoses kvaliteedikontrollisüsteemiga audiitorteenuste suhtes koos relevantsete eetikanõuetega.

§ 6. Kvaliteedikontrolli kontrolliperiood

(1) Käesoleva korra reguleerimisalasse kuulub kontrolliperiood alates 2009. aasta 01. juulist.

(2) Kvaliteedikontrolli kontrolliperioodi maksimaalseks kestuseks on kuus aastat.

(3) Korralised kvaliteedikontrollid viiakse läbi kontrolliperioodi osas, mis on järelevalvenõukogu poolt kinnitatud viimasena.

(4) Kvaliteedikontrolli käigus hõlmatakse kõiki tegevusaruannete perioode, mis jäävad osaliselt või täielikult käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud kontrolliperioodi sisse. Kontrolli põhitähelepanu pööratakse käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud kontrolliperioodi viimasele 12 kuule.

§ 7. Järelevalvenõukogu ja juhatuse koostöö

(1) Juhatuse teeb järelevalvenõukogule ettepaneku kvaliteedikontrolli kontrolliperioodi ja kvaliteedikontrolli läbiviimise perioodi kohta iga-aastaselt hiljemalt 10. septembriks. Järelevalvenõukogu kinnitab kvaliteedikontrolli kontrolliperioodi ja kvaliteedikontrolli läbiviimise perioodi iga-aastaselt hiljemalt 30. septembriks määrates vajadusel rõhuasetused kvaliteedikontrolli läbiviimise perioodiks.

[Muudetud AJN-i 16.05.2017 otsusega]

(2) Juhatus esitab koos põhistavate asjaoludega järelevalvenõukogule kinnitamiseks korralise kvaliteedikontrolli valimisse kuuluvate isikute nimekirja iga-aastaselt hiljemalt 10. septembriks Järelevalvenõukogu kinnitab korralise kvaliteedikontrolli valimisse kuuluvate isikute nimekirja iga-aastaselt hiljemalt 30. septembriks. Järelevalvenõukogu otsustab kinnitatud nimekirja muutmise juhatusel tehtud ettepaneku alusel 15 tööpäeva jooksul arvates vastava ettepaneku saamisest. Korraline kvaliteedikontroll loetakse alanuks kvaliteedikontrolli valimisse kuuluvate isikute osas vastava nimekirja kinnitamise või kinnitatud nimekirja muutmise kuupäevast.
[Muudetud AJN-i 16.05.2017 otsusega]

(3) Juhatus edastab järelevalvenõukogule kvartaalselt hiljemalt aruandekvartalile järgneva kuu 10. kuupäevaks kokkuvõtliku ülevaate lõpetatud kvaliteedikontrollide asjaoludest ja tulemustest. Juhatus edastab järelevalvenõukogule kõik asjakohase kvaliteedikontrolli materjalid hiljemalt 10 tööpäeva jooksul alates vastava taotluse saamisest.

(4) Iga-aastaselt koos kvaliteedikontrolli kontrolliperioodi kinnitamisega määratavad kvaliteedikontrolli rõhuasetused võtavad arvesse turul väljakujunenud olukorda ja võimalikke kitsaskohti, samuti Euroopa Komisjoni soovitusi või juhiseid ning pädevate organite praktikat.

2. peatükk. Kvaliteedikontrollile allutatute hulgast valimi koostamine

§ 8. Korralise kvaliteedikontrolli valimi koostamine

(1) AudS § 137 lõigetes 3-5 sätestatud korralise kvaliteedikontrolli valimi koostab juhatus, kes vormistab selle kohta oma otsuse näidates selles muu hulgas ära kvaliteedikontrolli kontrolli- ja läbiviimise perioodi.

(2) Korralise kvaliteedikontrolli valimi koostamisel rakendatakse juhusliku valiku printsiipi, kui käesolevas korras pole sätestatud teisiti.

(3) Korralise kvaliteedikontrolli valimi koostamisel määratakse esmalt kindlaks valimi suurus, võttes arvesse kontrolliperioodi ja selle perioodi jooksul kvaliteedikontrollile allutatud isikute koguarvu. Valim moodustatakse jooksva aasta 1. juuli seisuga AudS § 136 lõikes 2 nimetatud isikutest.

[Muudetud AJN-i 16.05.2017 otsusega]

(4) Juhusliku valiku printsiibil põhinevat valimit on juhatusel võimalik genereerida üks kord ühe korralise kvaliteedikontrolli läbiviimise perioodi kohta. Edasisi valimi muudatusi sisse- või väljaarvamisenä peab juhatus oma otsuses põhistama.

(5) Korralise kvaliteedikontrolli valimi koostamisel kasutatakse audiitortegevuse registri infosüsteemi.

§ 9. Korralise kvaliteedikontrolli valimi koostamise kriteeriumid

(1) Korralise kvaliteedikontrolli valimi koostamisel lähtutakse põhimõttest, et kõiki kvaliteedikontrollile allutatud isikuid kontrollitakse asjakohase kontrolliperioodi osas vähemalt korra.

(2) Korralise kvaliteedikontrolli valimi koostamisel lähtutakse põhimõttest, mille kohaselt kontrollitakse iga-aastaselt umbes:

- 1) 1/6 AudS § 137 lõikes 3 nimetatud kontrollile allutatud isikutest;
- 2) 1/2 AudS § 137 lõikes 4 nimetatud isikutest;
- 3) 1/3 AudS § 137 lõikes 5 nimetatud isikutest.

§ 10. Korralise kvaliteedikontrolli valimi riskipõhise koostamise kriteeriumid

(1) Korralise kvaliteedikontrolli valimi riskipõhisel koostamisel lähtutakse eelnevast andmete kogumisest ja riskianalüüsist.

(2) Korralise kvaliteedikontrolli valimisse lülitatakse kõik isikud, kelle osas käesoleva korra § 6 lõikes 3 nimetatud kontrolliperioodi viimase 12 kuu kestel on:

- 1) suurendatud kvaliteedikontrolli nimisagedust AudS § 142 lõike 2 alusel;
- 2) kvaliteedikontroll jäänud läbimata;
- 3) vastava ettepaneku juhatusele teinud järelevalvenõukogu.

(3) Korralise kvaliteedikontrolli valimisse lülitatakse suurema tõenäosusega isikud, kelle puhul:

- 1) tegevusaruandes esitatud andmete õigsuses on põhjust kahelda;
- 2) klientidelt või kolmandatelt isikutelt on saabunud põhistatud andmeid ja teavet, et audiitorteenuses esineb puudusi;
- 3) on varem järelevalve käigus tuvastatud audiitorteenuse osutamisel puudusi;
- 4) audiitorteenuse osutamiseks kasutatud ressursside kogus ja kvaliteet, mis on esitatud tegevusaruandes, võib klientide arvu ja spetsiifikat arvestades olla ebaadekvaatne, arvestades tavapäraselt sarnaste klientide nõuetekohaseks teenindamiseks vajalikke ressursse;
- 5) esineb muu mõjuv põhjus, mis on juhatuse poolt põhistatud.

§ 11. Erakorraline kvaliteedikontroll

(1) Erakorralise kvaliteedikontrolli alustamise otsustab järelevalvenõukogu näidates otsuses ära kontrollitava, eesmärgi, kontrolli ja läbiviimiseperioodi, vajadusel kontrolli läbiviimise muud asjaolud.

(2) Juhatus on kohustatud lõpetama erakorralise kvaliteedikontrolli hiljemalt kahe kuu jooksul alates erakorralise kvaliteedikontrolli alustamise otsuse jõustumisest. Vajadusel võib järelevalvenõukogu juhatuse taotluse alusel vastavat tähtaega pikendada.

3. peatükk. Kvaliteedikontrolli töörühm ja sõltumatu vaatleja

§ 12. Kvaliteedikontrolli töörühma moodustamine

(1) AudS §-de 138 ja 139 alustel moodustatud kvaliteedikontrolli töörühm viib läbi kvaliteedikontrolli, sh dokumenteerib kontrolli käigus saadud tulemused vastavalt korra §-s 21 sätestatule juhatuse juhtimise ja järelevalve all.

(2) Kvaliteedikontrollile allutatud isikute jaotumise töörühmade vahel otsustab Audiitorkogu juhatus hiljemalt 30. septembriks, saates kontrollile allutatud isikule selle kohta vastavasisulise teate. Teade peab sisaldama viidet kvaliteedikontrollile allutatud isiku õigusele esitada järelevalvenõukogule teda kontrollima määratud töörühma liikme kohta mõjuvat põhjust sisaldav taandusavaldus, eelkõige olukorras, kus esineb huvide konflikt kontrollile allutatud isiku ja töörühma liikme vahel. Järelevalvenõukogu menetleb taandusavaldust ja teeb vajadusel juhatusele ettepaneku töörühma liikme asendamiseks.

[Muudetud AJN-i 16.05.2017 otsusega]

(3) Juhatus määrab igale töörühmale vähemalt ühe asendusliikme.

(4) Töörühma liige ja tema asendusliige on kohustatud juhatusele esimesel võimalusel, kuid igal juhul enne kvaliteedikontrolli protseduuride alustamist teatama asjaoludest, mis takistavad teda töörühma töös osalemast. Sellisel juhul määrab juhatus uue töörühma liikme või asendusliikme.

(5) Huvide konflikti puudumise kohta peab töörühma liige ja tema asendusliige esitama järelevalvenõukogule sõltumatuse deklaratsiooni vastavalt käesoleva korra lisale 1 hiljemalt 30. septembriks, kuid igal juhul enne kvaliteedikontrolli protseduuride alustamist.

§ 13. Kvaliteedikontrolli töörühma töö

(1) Kvaliteedikontrolli töörühma liikmetel on juhatuse poolt antud ja seadusest tulenevad volitused viia läbi kvaliteedikontroll AudS § 136 lõikes 2 nimetatud isikute töö- või asukohas, sh saada AudS § 122 lõike 1 kohaselt järelevalveks vajalikku infot ja dokumente. Kvaliteedikontrollile allutatud isik on kohustatud looma kõik vajalikud eeldused kvaliteedikontrolli protsessi õigeaegseks ja sujuvaks läbiviimiseks, sh võimaldama kvaliteedikontrolli töörühmale ligipääsu kvaliteedikontrollile allutatud isiku töö- või asukohale, samuti tegema töörühma soovil omal kulul koopiaid, ära kirju ja väljavõtteid vajalikest tõendusmaterjalidest.

(2) Kvaliteedikontrolli töörühma töö sisuks on kontrollida kvaliteedikontrollile allutatu senist tegevust audiitorteenuse osutamisel, luua ja hoida käigus vähemalt kahepoolne koostöövorm kutsetegevusalaselt konsultatsiooniks ning anda kvaliteedikontrollile allutatu tegevusest objektiivne ülevaade Audiitorkogu juhatusele.

(3) Kvaliteedikontrolli töörühma töö hõlmab muu hulgas kvaliteedikontrollile allutatu:

1) kvaliteedikontrollisüsteemi ülevaatust, mille käigus kogutakse andmeid näiteks juhtkonna hoiakute, sõltumatus käsitluse, muu äritegevuse ja muu ärialase tegevuse suhte kohta audiitorteenusega, samuti kliendi aktsepteerimise protseduuride rakendamise, täiendusõppe korralduse, teiste audiitorite ja ekspertide töö kasutamise, tegevus- ja läbipaistvusaruannetes sisalduva, kliendilepingu tasu käsitluse ning kvaliteedijuhtimise kohta;

2) osutatud audiitorteenuste ülevaatust, mille käigus kogutakse andmeid näiteks selliste audiitorkontrolliga kaetud kategooriate kohta nagu tulud, kulud, hinnangud, kinnitused, äriühendused, omakapitali instrumendid, tegevuse jätkuvuse printsiip, auditi valimid, auditi töökorraldus, sh dokumenteeritus.

(4) Töörühmasisese tööjaotuse korraldamise ja koordineerituse eest vastutab töörühma juht.

(5) Kvaliteedikontrollile allutatud isik on kohustatud esitama kinnituse enda esindajate kohta, kes ei tegutse seaduse alusel, kuid kelle ta on kaasanud kvaliteedikontrolli. Kinnitus tuleb esitada kvaliteedikontrolli töörühmale audiitorettevõtja või teda seaduse alusel esindava isiku poolt allkirjastatuna enne esindaja kaasamist kvaliteedikontrolli.

§ 14. Kvaliteedikontrolli töörühma tasustamine

(1) Töörühma liikme tasustamise ja kulude hüvitamise korraldab juhatus. Töörühma juhi tasustamisel lähtutakse juhatus liikme tunnitasu määrast ja töörühma liikme puhul metodoloogiakomisjon liikme tunnitasu määrast. Töörühma liikmele makstakse Audiitorkogu poolt tasu üldreeglina töötasuna (palk). Erandjuhul on võimalik töörühma liikme tasu maksmine arve alusel audiitorettevõtjale, mille kohta tuleb juhatusel esitada kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis mõjuvat põhjust sisaldav avaldus. Nimekirja laekunud avaldustest esitab juhatus enne kvaliteedikontrolli algust järelevalvenõukogule, kes otsustab nende rahuldamise üle. Kvaliteedikontrolli eest ei tohi saada tasu ega hüvitust muudest allikatest kui Audiitorkogu.

(2) Töötasu määrad ja tasustamisele kuuluvate tundide arvu ning hüvitamisele kuuluva transpordikulu määrad ja korra kinnitab juhatus oma otsuses. Töörühma liikmete töötasu ja hüvitavad kulud rahastatakse Audiitorkogule riigieelarvest laekuva sihtotstarbelise eraldise arvelt.

§ 15. Sõltumatu vaatleja

(1) Vähemalt üks järelevalvenõukogu poolt AudS § 138 lõike 4 alusel nimetatud isik osaleb sõltumatu vaatlejana kvaliteedikontrolli läbiviimisel, et kontrollida juhatus ja kvaliteedikontrolli töörühma tegevust, sh valimite koostamist, töörühma moodustamist ja sõltumatust, töö ulatuse ja mahu piisavust ja kehtestatud regulatsioonidest kinnipidamist, ning anda juhatus, kvaliteedikontrolli töörühma ja enda tegevusest ülevaade järelevalvenõukogule.

(2) Sõltumatu vaatleja kaasatakse kvaliteedikontrolli igas kvaliteedikontrolli läbiviimise etapis. Sõltumatu vaatleja on kohustatud osalema vähemalt kvaliteedikontrolli ettevalmistavas ja lõpetavas etapis. Asukohajärgsetel kontrollidel osaleb sõltumatu vaatleja mahus, mis võimaldab saada piisava ülevaate töörühma tegevusest. Juhul, kui sõltumatul vaatlejal ei ole võimalik kohustuslikes kvaliteedikontrolli etappides osaleda, nimetab järelevalvenõukogu tema asemele või kõrvale uue isiku.

4. peatükk. Kvaliteedikontrolli läbiviimine

§ 16. Kvaliteedikontrolli läbiviimise periood

Kvaliteedikontrolli läbiviimise periood on üldjuhul 12 kuud ja see algab vastava kvaliteedikontrolli perioodi viimasele päevale järgnevast päevast. Kvaliteedikontrolli läbiviimise perioodi võib järelevalvenõukogu otsusega muuta või pikendada kuni 36 kuuni.

§ 17. Kvaliteedikontrolli läbiviimise aeg ja koht

(1) Kõige suurem arv kvaliteedikontrolle viiakse läbi ajavahemikus septembrist-detsembrini.

(2) Kvaliteedikontrolli toimumise kuupäeva(de)s ja kohas lepivad kokku kontrollitav isik ja kvaliteedikontrolli töörühma juht hiljemalt 15. oktoobriks. Kui 16. oktoobriks vastava kokkuleppeni jõutud ei ole, määrab kvaliteedikontrolli aja ja koha juhatus hiljemalt 30. oktoobriks, saates isikule nimetatud toimingu kohta vastava teate.

[Muudetud AJN-i 16.05.2017 otsusega]

(3) Kokkulepitud või määratud kuupäeval kvaliteedikontrolli edasilükkamine kontrollile allutatud isiku ettepanekul tingituna mõjuvast põhjusest eeldab põhjuse mõjuvust kinnitava tõendi või isiku põhistatud avalduse olemasolu. Kontrollile allutatud isik on kohustatud kvaliteedikontrolli töörühma juhiga kontakteeruma ning uue kvaliteedikontrolli toimumise kuupäeva(de)s ja kohas kokku leppima viivitamatult, kuid mitte hiljem kui 3 tööpäeva jooksul pärast edasilükkava tingimuse äralangemist. Kui nimetatud tähtaja jooksul ei ole kokkuleppeni jõutud, määrab uue kvaliteedikontrolli aja ja koha juhatus 10 tööpäeva jooksul edasilükkava tingimuse äralangemisest teada saamisest, saates isikule nimetatud toimingu kohta vastava teate.

§ 18. Klientide nimekirja ja enesehinnangu esitamine

(1) Järelevalvenõukogu kinnitatud korralise kvaliteedikontrolli valimisse kuuluvad isikud on kohustatud esitama juhatusele 15. oktoobriks:

1) audiitorettevõtja klientide nimekirja käesoleva korra § 6 lõike 4 esimeses lauses nimetatud tegevusaruannete perioodide lõikes;

2) audiitorettevõtja või AudS § 81 lõikes 3 nimetatud isiku kohta täidetud enesehinnangu käesoleva korra lisa 11 kontroll-lehe 2A ja 2B osas.

[Muudetud AJN-i 16.05.2017 otsusega]

(2) Isikud, kelle osas on alustatud erakorralist kvaliteedikontrolli vastavalt käesoleva korra § 11 lõikele 1 on kohustatud käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud audiitorettevõtja klientide nimekirja ja lõikes 2 nimetatud enesehinnangu esitama juhatusese hiljemalt 20 tööpäeva jooksul alates erakorralise kvaliteedikontrolli alustamise otsuse jõustumisest.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 ja 2 nimetatud isikud peavad audiitorettevõtja klientide nimekirja ja enesehinnangu esitama juhatusese allkirjastatult.

§ 19. Valimi koostamine audiitorettevõtja esindajatest

(1) Kvaliteedikontrolliks valitakse välja piisavalt suur ja esinduslik hulk audiitorettevõtjat kontrolliperioodil seaduse alusel esindanud vandeaudiitoreid, mis võimaldab põhjendatud kindlusega kontrollida kvaliteedikontrolli objekti, sh audiitorteenuse vastavust õigusaktidele ning nende alusel kinnitatud standarditele või antud juhenditele ja soovitudele. Lõpliku kontrollitavate audiitorettevõtja esindajate valimi määrab töörühma juht.

(2) Käesoleva paragrahvi esimeses lõikes nimetatud audiitorettevõtja esindajate valimi kindlaksmääramisel lähtutakse käesoleva korra § 18 lõike 1 punktis 2 sätestatud enesehinnangust järgnevate printsiipidega arvestamisel:

1) kui enesehinnangu analüüsi ja muude kontrolliprotseduuride tulemusel leitakse, et audiitorettevõtja vastab olulises osas rahvusvahelise kvaliteedikontrolli standardi (Eesti) 1 ja kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksi (Eesti) nõuetele, kuulub kontrollitavasse valimisse vähemalt 25% audiitorettevõtjat esindavatest vandeaudiitoritest, kuid mitte vähem kui üks vandeaudiitor;

2) kui enesehinnangu analüüsi ja muude kontrolliprotseduuride tulemusel leitakse audiitorettevõtja rahvusvahelise kvaliteedikontrolli standardi (Eesti) 1 ja kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksi (Eesti) nõuetele vastavuses olulisi puudusi, kuulub kontrollitavasse valimisse vähemalt 50% audiitorettevõtjat esindavatest vandeaudiitoritest, kuid mitte vähem kui üks vandeaudiitor.

§ 20. Audiitorteenuste valimi koostamine

(1) Kvaliteedikontrolliks valitakse välja piisavalt suur ja esinduslik hulk kontrollile allutatud isiku poolt kontrolliperioodil osutatud audiitorteenuseid, mis võimaldab põhjendatud kindlusega kontrollida audiitorteenuse vastavust õigusaktidele ning nende alusel kinnitatud standarditele või antud juhenditele ja soovitudele. Lõpliku kontrollitavate audiitorteenuste valimi määrab töörühma juht.

(2) Audiitorteenuste valimi koostamisel tuleb arvestada, et see võtaks arvesse võimalikult palju erinevaid kriteeriume, sealhulgas, kuid mitte ainult:

- 1) kliendilepingu sõlmimise aega;
- 2) klienditüübi tunnust (nt. avaliku huvi üksus);
- 3) kliendi tegevuse mahtu (nt. käive, vara, töötajate arv);
- 4) kliendi tegevusvaldkonna keerukust või riskide hulka;

- 5) kliendi olulisust audiitorettevõtja aspektis;
- 6) kliendilepingu kestust;
- 7) väljastatud aruannete hulka;
- 8) partnerite ja vandeaudiitorite, samuti vandeaudiitori aruannet kaasallkirjastavate juhtivaudiitorite arvu;
- 9) audiitorteenuse keerukust (nt. IFRS-aruandlus, U.S GAAP);
- 10) audiitorkontrolliga hõlmatud üksuse seoseid konsolideerimisgrupiga ja selle mõju (nt. välisriigis reguleeritud turul kaubeldavale ematettevõttele);
- 11) kutsetegevuses osutatud erinevat tüüpi teenuseid (nt. audit, ülevaatus, seonduva audiitorteenuse töövõtted).

(3) Audiitorettevõtja puhul, kellele laieneb AudS § 137 lõige 3 või 5, on minimaalseks valimiks kindlustandvate audiitorteenuste puhul 3 kliendilepingut iga käesoleva korra § 19 alusel kindlaks määratud audiitorettevõtja esindaja kohta.

(4) Audiitorettevõtja puhul, kes on sõlminud kliendilepingu avaliku huvi üksusega, kuulub valimisse vähemalt üks kindlustandev teenus, mida osutatakse avaliku huvi üksusele.

(5) Audiitorettevõtja puhul, kellele laieneb AudS § 137 lõige 4, on minimaalseks valimiks kindlustandvate audiitorteenuste puhul 2 kliendilepingut iga käesoleva korra § 19 alusel kindlaks määratud audiitorettevõtja esindaja kohta.

(6) Vandeaudiitori, kes osutab avaliku sektori üksuses audiitorteenust selles üksuses töötades, kontrollimisel on minimaalseks väljavõtukogumiks 2 tööd.

§ 21. Kvaliteedikontrolli dokumenteerimine

(1) Töörühma töö protokollitakse vastavalt käesoleva korra lisale 2.

(2) Mitmetimõistetavuse vältimiseks tutvustatakse ja arutatakse võimalusel vahetult asukohajärgse kontrolli lõpus selle peamised asjaolud kontrollitava isikuga läbi ja koostatakse esialgne töörühma protokoll. Kontrollitava isiku soovil esitatud eriarvamus fikseeritakse ja lisatakse protokollile juurde kui täiendav selgitus.

(3) Täpsem protokoll koostatakse ja edastatakse kvaliteedikontrollile allutatud isikule arvamuse ja vastuväidete esitamiseks 5 tööpäeva jooksul asukohajärgse kontrolli lõppemisest. Protokoll allkirjastatakse vastavalt AudS § 140 lõikes 1 sätestatule. Protokollile lisatakse kvaliteedikontrolli läbiviimise käigus audiitorettevõtja või AudS § 81 lõikes 3 nimetatud vandeaudiitori koostatud enesehinnang ja nende isikute kohta töörühma poolt täidetud kontrollilehed, mis on toodud käesoleva korra lisades 5-11.

(4) Töörühma aruanne tuleb esitada juhatusele 15 tööpäeva jooksul arvates viimase asukohajärgse kontrolli kohta koostatud protokollile kõigi osapoolte poolt allkirjastamise kuupäevast. Töörühma aruande vorm on toodud käesoleva korra lisa 3. Töörühma aruandele

lisatakse oluliste eksimuste ja vigade puhul kogu kättesaadav tõendusmaterjal ning töörühma poolt kirjalikus vormis koostatud kvaliteedikontrolli läbiviimise plaan, mis sisaldab ülevaadet töörühmasisesest tööjaotusest, kvaliteedikontrolli valimite koostamise protseduure ning määratlust kontrolli mahu kohta.

(5) Töörühma aruande esitamisega juhatusele lõpeb töörühma töö. Kvaliteedikontrolliga seonduvad materjalid koondatakse ja säilitatakse vastavalt Audiitorkogu asjaajamiskorrale.

(6) Järelevalvenõukogu poolt nimetatud isik koostab järelevalvenõukogule aruande, mille vorm on toodud käesoleva korra lisa 4. Nimetatud isikul on õigus tutvuda töörühma poolt koostatud protokolliga ja aruandega, samuti juhatuse asjakohase otsusega ning kasutada nendes sisalduvat oma aruande tegemiseks. Järelevalvenõukogu poolt nimetatud isik esitab oma aruande järelevalvenõukogule 20 tööpäeva jooksul arvates kvaliteedikontrolli lõpukuupäevast.

5. peatükk. Kvaliteedikontrolli tulemused

§ 22. Kvaliteedikontrolli lõpetamine

(1) Kvaliteedikontroll lõpetatakse juhatuse otsusega.

(2) Kvaliteedikontroll loetakse juhatuse otsusega läbituks või see jääb läbimata. Kvaliteedikontroll jääb läbimata, kui kvaliteedikontrolli töörühmal oli temast mitteolevatel põhjustel takistatud vajalike kvaliteedikontrolli protseduuride sooritamine või eksisteerisid sellised piirangud, mis ei võimaldanud põhjendatud kindlusega kontrollida audiitorteenuse vastavust õigusaktidele ning nende alusel kinnitatud standarditele või antud juhenditele ja soovitudele.

§ 23. Läbitud kvaliteedikontrolli tulemuste hindamine

(1) Läbitud kvaliteedikontrolli tulemusi hindab juhatuse arutades töörühma aruandes esitatut, sh asjaolud, läbiviidud protseduurid, tuvastatud leiud, tähelepanekud, seisukohad, järeldused ning ettepanekud juhatusele, ning teeb vastavad otsused.

(2) Sõltuvalt kvaliteedikontrolli tulemustest teeb juhatuse kvaliteedikontrollile allutatud isiku osutatud audiitorteenuse vastavuse kohta õigusaktidele ning nende alusel kinnitatud standarditele või antud juhenditele ja soovitudele ühe alljärgneva otsuse:

- 1) audiitorteenuse kvaliteet vastab nõuetele, võimalik täiustamine;
- 2) audiitorteenuse kvaliteet on vastuvõetav, esinesid puudused ja täiustamine nõutav;
- 3) audiitorteenuse kvaliteedis esinesid märkimisväärsed puudused, oluline täiustamine nõutav.

(3) Kvaliteedikontrollile allutatud isik peab pärast kvaliteedikontrolli läbimist esitama juhatusele ülevaate täiustamiseks või tuvastatud puuduste kõrvaldamiseks ettevõetavatest meetmetest 30 päeva jooksul juhatuse otsuse teatavastegemisest arvates. Eelmises lauses

nimetatud meetmeid tuleb kvaliteedikontrollile allutatu poolt rakendada üldjuhul 12 kuu jooksul arvates juhatusele ülevaate esitamisest.

(4) Juhatuse otsus kvaliteedikontrolli lõpetamisest tehakse kvaliteedikontrollile allutatud isikule viivitamata, kuid mitte hiljem kui 5 tööpäeva jooksul otsuse tegemisest, teatavaks.

(5) Kui kvaliteedikontrolli tulemused annavad alust arvata, et kvaliteedikontrollile allutatud isik on toime pannud distsiplinaarsüüteo, otsustab juhatuse täiendavalt distsiplinaarmenetluse algatamise, saates asjaomasele isikule koos juhatuse otsusega distsiplinaarmenetluse alustamise teate vastavalt distsiplinaarmenetluse korrale.

§ 24. Kvaliteedikontrolli nimisageduse muutmine

(1) Juhatusel on AudS § 137 lõikes 3 sätestatud kvaliteedikontrolli nimisagedust õigus suurendada sageduseni vähemalt üks kord ühe aasta jooksul. Nimisageduse suurendamist tuleb pidada igal juhul õigustatuks, kui esinesid märkimisväärsed puudused, mida nimetatakse käesoleva korra § 23 lõike 2 punktis 3 või kui käesoleva korra § 6 lõikes 3 nimetatud kontrolliperioodi viimase 12 kuu kestel on kvaliteedikontrolli subjektile määratud distsiplinaarkaristus.

(2) AudS § 137 lõikes 3 sätestatud nimisagedus taastatakse olukorras ja ajal, kui kvaliteedikontrolli tulemusel on juhatuse jõudnud veendumusele, et kontrollitava isiku audiitorteenus on nimisageduse suurendamise põhjusi arvesse võttes paranenud ning ei esine täiendavaid aluseid kvaliteedikontrolli nimisageduse muudatuse jätkamiseks. Käesoleva lõike esimeses lauses nimetatud nimisageduse taastamise kohta teeb juhatuse otsuse.

§ 25. Kvaliteedikontrolli tulemuste kohta info avaldamine

(1) Kvaliteedikontrolli tulemuste kohta avaldatakse info audiitortevuse registri infosüsteemi vahendusel juhatuse poolt vastava otsuse alusel.

(2) Audiitortevuse registri infosüsteemis avaldatakse kvaliteedikontrolli tulemuste kohta:

- 1) kvaliteedikontrolli lõpetamise aeg;
- 2) juhatuse otsus selle kohta, kas kvaliteedikontroll loetakse läbituks või jäi läbimata;
- 3) läbitud kvaliteedikontrolli tulemus vastavalt käesoleva korra § 23 lõikes 2 nimetatule;
- 4) järelevalvelised tähelepanekud, mis on vajalikud avalikkuse, investorite ja järelevalve subjektide klientide kaitseks või audiitortevuse õigus- või korrapärase toimimise tagamiseks.

6. peatükk. Korra rakendamine

§ 26. Rakendamine

(1) Käesoleva korra jõustumise järgselt on esimeseks kvaliteedikontrolli kontrolliperioodiks ajavahemik 2009. aasta 1. juulist 2011. aasta 30. juunini ja kvaliteedikontrolli läbiviimise perioodiks ajavahemik 2011. aasta 1. juulist 2012. aasta 30. juunini.

(2) Tagamaks ülemineku sujuvus ja kvaliteedikontrolli efektiivsus, jagatakse käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kontrolliperiood kaheks:

- 1) 1. juulist 2009 kuni 14. detsembrini 2010 (audiitorteenuse alus auditeerimiseeskiri);
- 2) 15. detsembrist 2010 kuni 30. juunini 2011 (audiitorteenuse alus AudS §-s 46 alusel kinnitatud vandeaudiitori kutsetegevuse standardid).

(3) Üleminekuprogrammi rakendatakse kvaliteedikontrolli läbiviimise perioodil, mis on nimetatud käesoleva paragrahvi lõikes 1. Kvaliteedikontrollile allutatu osas üleminekuprogrammi rakendamise kohta vormistatakse igakordselt juhatuse otsus. Üleminekuprogrammi alla kuuluvad rahvusvahelised auditeerimise standardid (Eesti) ja rahvusvaheline kvaliteedikontrolli standard (Eesti). Üleminekuprogrammi alla ei kuulu rahvusvahelised ülevaatamise teenuse standardid (Eesti), kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeks (Eesti) ega avaliku huvi üksuste auditid. Üleminekuprogrammi rakendamisel hinnatakse standardite „peab normide“ ja dokumenteerimismõuete täidetust. Nimetatud nõuete täitmise katse peab olema üheselt tuvastatav. Asjaolud võivad harvadel juhtudel kujuneda nii, et katse nõudeid täielikult täita ebaõnnestub. Üleminekuprogrammi rakendatakse vaid eelpool kirjeldatud asjaoludel kogumis.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatule eeldatavalt järgnevas kvaliteedikontrolli kontrolliperioodiks ja kvaliteedikontrolli läbiviimise perioodiks alates:

- 1) 2012. aasta 1. juulist on kvaliteedikontrolli kontrolliperiood ajavahemikuga 2009. aasta 1. juulist 2012. aasta 30. juunini ja kvaliteedikontrolli läbiviimise periood ajavahemikuga 2012. aasta 1. juulist 2013. aasta 30. juunini;
- 2) 2013. aasta 1. juulist on kvaliteedikontrolli kontrolliperiood ajavahemikuga 2009. aasta 1. juulist 2013. aasta 30. juunini ja kvaliteedikontrolli läbiviimise periood ajavahemikuga 2013. aasta 1. juulist 2014. aasta 30. juunini;
- 3) 2014. aasta 1. juulist on kvaliteedikontrolli kontrolliperiood ajavahemikuga 2009. aasta 1. juulist 2014. aasta 30. juunini ja kvaliteedikontrolli läbiviimise periood ajavahemikuga 2014. aasta 1. juulist 2015. aasta 30. juunini;
- 4) 2015. aasta 1. juulist on kvaliteedikontrolli kontrolliperiood ajavahemikuga 2009. aasta 1. juulist 2015. aasta 30. juunini ja kvaliteedikontrolli läbiviimise periood ajavahemikuga 2015. aasta 1. juulist 2016. aasta 30. juunini;
- 5) 2016. aasta 1. juulist on kvaliteedikontrolli kontrolliperiood ajavahemikuga 2010. aasta 1. juulist 2016. aasta 30. juunini ja kvaliteedikontrolli läbiviimise periood ajavahemikuga 2016. aasta 1. juulist 2017. aasta 30. juunini.

(5) Käesoleva korra § 8 lõike 3 teist lauset rakendatakse alates 2014. aasta 1. juulist. Käesoleva korra jõustumisel ja järgmisel 2 aastal ei tohi korra § 8 lõikes 3 nimetatud valimi suurus korralise kvaliteedikontrolli kontrolliperioodi kohta olla väiksem kui 40 AudS § 136 lõikes 2 nimetatud isikut.

(6) Käesoleva korra § 7 lõiget 1 ja § 8 lõiget 5 rakendatakse alates 2012. aasta 1. aprillist.

(7) Käesoleva korra § 25 lõiget 1 rakendatakse hiljemalt alates 2011. aasta 1. novembrist.

Kvaliteedikontrolli korra lisad

- Lisa 1 - Töörühma liikme sõltumatuse deklaratsiooni vorm
- Lisa 2 - Töörühma töö protokoll vorm
- Lisa 3 - Töörühma aruande vorm
- Lisa 4 - Järelevalvenõukogu poolt nimetatud isiku kvaliteedikontrolli aruande vorm
- Lisa 5 - Auditeerimiseeskirja kontroll-lehed – kuni 07.03.2010
- Lisa 6 - Auditeerimiseeskirja kontroll-lehed – alates 08.03.2010
- Lisa 7 - Auditeerimise standardite kontroll-lehed
- Lisa 8 - Ülevaatamise standardite kontroll-lehed
- Lisa 9 - Muude kindlustandvate teenuste standardite kontroll-lehed
- Lisa 10 - Muude seonduvate teenuste standardite kontroll-lehed
- Lisa 11 - Kvaliteedikontrolli standardite ja eetikakoodeksi kontroll-lehed